

168/1 LAPPVASSELVA

FYLKE: Nordland

Kommune: Steigen og Sørfold

Nedbørfelt: 24 km²

Toppunkt: 1317 m o.h.

Utløpspunkt: 0 m o.h.

Marin grense: ca 100 m o.h.

Kraftpotensial: -

SP-kategori: -

Økonomiklasse: -

Naturgeogr. region: 43b

Lappvasselva renner til Vinkfjorden som er en sidearm til Nordfolda. Området er kontrastrikt med høye topper og dype botner. Trollelva og Groelva, som er nabovassdrag i sør, vurderes også i Verneplan IV.

Klimaet er oseanisk. Årsnedbøren er i størrelsesorden 1200 mm med store lokale variasjoner grunnet topografiske forhold.

Vassdraget har to større vann, Kvitvatnet og Lappvatnet, med areal på henholdsvis 0,5 km² og drøye 2 km². Foruten disse vannene er nedbørfeltet nesten fritt for ferskvannslokaliteter. Kvitvatnet ligger i en botn, 402 m o.h., ved foten av Helldalsisen. En snau kvadratkilometer av breen ligger innenfor nedbørfeltet og tilfører vassdraget brevann. Nedbørfeltets høyeste punkt ligger i tilknytning til breen. Lappvatnet ligger i en dalbunn som forbinder Vinkfjorden i nord med Grovatnet og Sagfjorden i sør. Vannskillet går i et myrlendt område i dalbunnen. Vannet strekker seg nord-sør og er i overkant av 3 km langt. Fra utløpet i nordenden har elva et fall på 33 m til utløp i fjorden.

Berggrunnen består av glimmerskifer. Glasiale løsmasser fyller opp dalbunnen i de øvre partiene, mens løsmassene i de bratte dalsidene består mest av forvittringsmateriale. Nær utløpet i fjorden er mektigheten av løsmasser større.

Subalpin bjørkeskog med spredt furuskog dominerer trevegetasjonen. Store arealer er dekket av myr.

Ved utløpet er det et fåtall husstander. En kjerrevei leder opp til Lappvatnet. Inngrep ellers i nedbørfeltet begrenser seg til tre hytter nær sørenden av vannet samt en kraftlinje som følger dalbunnen. Ca 200 da er tilplantet med gran.

Naturfaglige verdier

For de fleste naturfagene vurderes vassdraget som et godt egnet referansevassdrag, mens verdien som typevassdrag er noe mindre. Limnologisk er det lagt vekt på at objektet vurderes sammen med Sagelva og Groelva. I denne sammenheng er vassdraget godt egnet både som type- og referansevassdrag for Sørfold-Ballangenområdet (region 43b). Det er tidligere ikke vernet vassdrag i området.

Geofag

Vassdraget er relativt typisk for regionen, men det er ikke noen utpreget prosessintensitet eller stor formvariasjon i vassdraget. Deltaene ved utløpet i Lappvatnet og ved munningen i fjorden er interessante.

*Middels verneverdi ***

Botanikk

Vegetasjonen er typisk og består hovedsakelig av subalpin bjørkeskog, spredt furuskog og store

myrområder. Ingen rikere vegetasjonstyper er observert. Lappvasselva er et middels godt egnet typevassdrag, mens referanseverdien er noe større på grunn av feltets uberørthet.

*Middels verneverdi ***

Landfauna

Nedbørfeltet har et enkelt vannsystem med liten forekomst av våtmarksfugl. De få artene som er påvist tilhører landsdelens vanligste arter og finnes i lite antall. Nær utløpet finnes en ærfuglkoloni med ca 20 reir og med tilhold av et antall ikke hekkende fugler.

*Middels verneverdi ***

Vannfauna

Vannkvaliteten er preget av lavt elektrolyttinnhold, noe surt vann og høyt partikkelinnhold (brevann). Vassdraget betegnes som svært næringsfattig (ultraoligotroft). Evertebratfaunaen består av individ- og artsfattige samfunn og med arter som har en vid utbredelse. Vassdraget bør sees sammen med Sagelva og Grovatnet i vernesammenheng. Disse utgjør en enhet med god spredning i ferskvannsbiotoper.

Vassdraget har ingen eller svært liten oppgang av anadrom fisk. Lappvatnet er et reint ørretvann med fisk av bra kvalitet. Objektet har stor verdi som typevassdrag for Nordlands maritime bjørk- og furuskogregion (region 43b).

*Stor/meget stor verneverdi ***(*)*

Kulturminneverdier

Den samiske bruken av området går langt tilbake i tid. På tidlig 1900-tall var det samisk bosetting på et gårdsbruk i Lassvika (Lappvassvika). Før bolighuset var ferdig i 1908, bodde samefamilien i gammer ved Lappvatnet. Gammene ble siden brukt i forbindelse med skogsarbeid og utslått. En gamle sto også i Lassvika. Ved Kvitvatnet er en heller brukt i forbindelse med reindrift. Gårdsbosettingen på Sandbakken er trolig gammel, bebyggelsen i dag er fra mellomkrigstiden. Utslåttområder rundt Lappvatnet har vært utnyttet av denne gården og andre i nærheten. I sørenden av Lappvatnet kan det finnes rester etter et forsøk på bureising i 1940-årene.

Området har kulturminner knyttet til norsk og samisk ressursutnyttning gjennom et langt tidsrom. Kulturminner og kulturlandskap har opplevelsesverdier og kunnskapsverdier i lokal sammenheng. Områdets verdi forsterkes ved at det ved sin isolerte beliggenhet er lite berørt av moderne tekniske inngrep.

*Middels verneverdi ***

Friluftsinnteresser

Landskapet er lite variert, men er typisk for regionen. Atkomstmulighetene er dårlige og båt er naturlig framkomstmiddel. Intern tilgjengelighet er god. Det er hovedsakelig folk som har hus eller hytte i Sandbakk og Helldal som bruker vassdraget. For øvrig bruker noen få personer området til dags- og helgeturer. Vanligste friluftslivsaktiviteter er fiske, fotturer, jakt, bærplukking og skiturer. Aktuelle tiltak som vil bedre mulighetene for friluftsliv er kai, kjerrevei, stier og fiskestelltiltak. Som nærturområde finnes ingen erstatningsområder for de fleste friluftslivsaktivitetene. Som dags- eller helgeturområder finnes alternative områder for utøvelse av de fleste aktivitetene.

*Middels verdi ***

Landbruksinteresser

Jord- og skogbruk

Nedbørfeltet omfatter ca 100 da dyrket mark samt 800 da produktiv skogsmark. Av dette er ca 200 da tilplantet med gran. To familier har tilhold i nedbørfeltet som ikke har bilveiforbindelse. Ingen bruk er

i drift. Virksomhet i skogen består av noe ryddingsarbeid samt litt suppleringsplanting. Utviklingsmulighetene for jord- og skogbruksinteressene anses som meget små blant annet på grunn av liten fast bosetning og dårlig veiforbindelse.

*Liten verdi **

Reindrift

Nedbørfeltet tilhører et av kjerneområdene for reindriften i Vinkfjell reinbeitedistrikt. Det meste av nedbørfeltet nyttes som vår- og høstbeite, mens høyereliggende deler også blir brukt som sommerbeite. En sentral trekk- og drivingslei går gjennom vassdraget.

*Meget stor verdi *****